

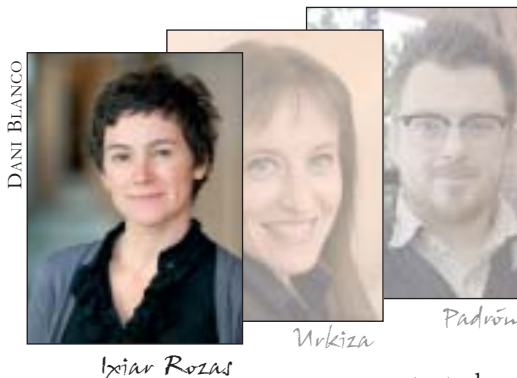
Obra biziak

Kosta egiten zait belaualdi berriez hitz egitea. Bate-tik, ez dudalako neure burua horretarako behar bezain adinekoa ikusten.

Eta bestetik, ez dudalako onartu nahi balizko hizkuntza berri horren erantzukizuna bestea, gazteagoena, behar duenik. Ez zait bidezkoa iruditzen zama datozenengan jartzea, errazegia da, sofan eroso eserita dagoenaren begirada litzateke hori. Denona beharko luke ardura. Geurea. Gu honen barruan zer sartzen den norberak erabaki dezala.

Neuk behintzat subjektibitate berriez osatutako gu batean sinesten dut, ahoa betetzen duten hitz handietan sinesteko behar den ez dakit zer hori aspalditxo galdu bainuen. Horregatik jartzen dut indarra, kementa eta sineskera subjektibitate berriek, bitxiak, singularrek egin dezaketen horretan. Argitze modura: subjektibitateek ez dute norbanakoak eraikitako gizarte berekoia helburu, aitzitik, identitate finko eta mugiezinari muzin egiten dioten subjektibitateak dira. Transgenerazionalak. Afektuen politika bat bilatu, gorputzekin elkarri lotuta dagoena.

Esperientzia hitza aipatu zuen Anak orain bi aste. Gure gizartearen arazoetako bat –beste bat– esperientziak gure bizitzetatik kanpo gertatzen direla da, eta gu haiei begira egoten garela. Aspaldi iragarri zuen Benjaminek esperientziaren pobrezia, gerrarteko urteetan hain zuzen ere. Bestalde, ezaguna da Benjaminek Paul Kleeren *Angelus Novus* koadroari buruz idatzi zuena. Aingerua atzera begira dago, hondamendia era-kusten du hegala batekin. Bestearekin berriz, etorki-zunera begira dago dagoeneko. Oteizaren arraunlariek ere atzera begiratzen dute aurrera egiteko. Gehiegi luzatu gabe, interpretazio posible bat: iragana, oraina eta etorkizunaren bat egitea lortzen duen



denbora bat, non iraganaren erreskate moduko bat lor daitekeen.

Denbora istanteko kafe kikara baten modura kontsumitzen eta geure esperientzia propioak eraikitzeari uko egiten jarraitzekotan, “arnasaren liraintasun guztia galdua, tris-teak eta gaizki irudikatutako panpina tonto horien antzekoak izango gara bihar haien-tzat, dena heriotzara murriztu duen argizari museo batean”. José Luisen joan den aste-ko hitzak dira.

Badago argizari museo batean hilda ego-teari uko egin eta obra biziak sortzeari ekin zion artista bizigarri bat. Horretarako zekiena desikastea erabaki zuen nolabait, hau da, zekiena aldarrikatu edo modu age-rian erakusteko inongo beharrik gabe. Zekien guztia, bidean ikasitakoa, bere obra bizietan disolbatu zuen, besteen gorputze-engan pertzepzioak, sentazioak eta afektu berriak bilatuz. Ligya Clark (1920-1988) brasildarrak 60ko hamarkadan berebiziko erabakia hartu zuen: bere lan artistikoe-k ekintzaren bitartez bakarrik izango zuten zentzua. Performatiboak izango ziren edo ez ziren izango. Museotan eta galerietan erakusten jarraitu eta egun haren lana nazioarteko museo handitan dagoen arren, artxibo bizi modukoak bilakatu dira bere garaian zuten indar estetiko edota klinikoa guztiz galdu gabe.

Hona esperientziari sartzen uzten dioten eta subjektibitatearen ertzak beste norabide batean zabaltzen dituzten errepresentazio eta sormen lan batzuk: Idoia Zabaleta eta Antonio Tagliarini-*Royal Dance*, eta Rabih Mroué libanoarraren *Three Posters* performanceak; Pier Paolo Pasoliniren *La Rabbia* filma; Annie Ernauxen *Lekua* eta Chantal Mallarden *Hilos* liburuak; Gora Japon, Anari eta Mursegoren azken diskoak eta zuzene-koak. Gehiago badira, jakina. Gutxiago ere bai. ■



Subjektibitateek ez dute norbanakoak
eraikitako gizarte berekoia helburu, aitzitik,
identitate finko eta mugiezinari muzin
egiten dioten subjektibitateak dira

